

V Praze dne 1. října 2014
Č.j.: 1013/14/REV1

Stanovisko komise pro hodnocení dopadů regulace

k návrhu
**zákona, kterým se mění zákon č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování
vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším
kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 21/1992 Sb., o
bankách, ve znění pozdějších předpisů**

I. Úvod

Navrhovaná změna se týká České exportní banky. Jejím cílem je umožnit efektivní kontrolu dotací poskytovaných ze státního rozpočtu a potažmo kontrolu úvěrů poskytovaných Českou exportní bankou Ministerstvem financí. K tomu, aby mohly být účinně kontrolovány jednotlivé obchodní případy, je navrženo prolomení bankovního tajemství Ministerstvem financí v rámci působnosti zákona o pojišťování a financování vývozu se státní podporou.

Navrhovaná změna je technického charakteru. Rozšiřuje okruh informací o úvěrech poskytovaných v rámci podpořeného financování vývozu, ke kterým bude mít MF přístup. Novela zákona zároveň přidává definici nebankovních společností, které se v rostoucí míře na podpoře exportu podílejí (factoring, forfaiting). Změny vychází z kontrolního závěru NKÚ o potřebě důsledné kontroly poskytování úvěrů Českou exportní bankou, ze strany Ministerstva financí.

II. Připomínky a návrhy změn

Návrh se striktně drží Kontrolního závěru NKÚ, byť připomínající resorty (ČNB, NKÚ) navrhovaly zohlednění i dalších relevantních aspektů. Předkladatel to odmítl s poukazem závěr NKÚ a tedy nikoli na základě substantivních argumentů, což je zbytečně formalistický postup.

Doplněná Zpráva RIA na základě připomínek projednaných s předkladatelem

v Komisi RIA dne 12. září 2014 zahrnuje mezi dotčené subjekty jak MF a ČEB, tak i klienty ČEB, k jejichž komerčně citlivým informacím získá MF přístup díky prolomení bankovního tajemství. Zpráva neuvádí, jaké opatření MF přijme, aby tyto citlivé informace nemohly být zneužity. Toto zůstává závažným nedostatkem závěrečné zprávy RIA, avšak je to problém řešitelný vnitřním předpisem MF, který nevyžaduje specifickou oporu v novelizovaném zákoně.

Dopracovaná závěrečná zpráva RIA předkládá kromě nulové i dvě možné varianty řešení. Předkladatel zjevně preferuje novelu zákona, a tak je varianta, kdy by kontrolní činnost MF byla prováděna na základě vlastnické role státu v ČEB jen zmíněna, bez systematictějšího rozpracování. Jako klíčový argument pro variantu spoléhající na novelu zákona a prolomení bankovního tajemství předkladatel uvádí, že by „Ministerstvo financí jako poskytovatel dotace přenechal kontrolu na vyčíslení výše požadované dotace orgánu společnosti, jíž má být vlastní dotace poskytnuta“, což je akceptovatelné, ačkoliv to plně nedoceňuje roli státu jako stoprocentního vlastníka ČEB.

Podle uvedených údajů nebyl návrh konzultován se zástupci exportérů či podnikatelských svazů. Ti by měli být informováni o přístupu úředníků MF k informacím získaných prolomením bankovnímu v ČEB.

III. Závěr

Dopracovaná Zpráva RIA zohlednila připomínky Komise RIA, proto lze závěrečnou zprávu RIA doporučit ke schválení a Návrh postoupit k dalšímu projednávání. Komise RIA zároveň poukazuje na nutnost obezřetného zacházení s informacemi získanými v rámci dohledu MF, o němž by měli být klienti ČEB plně informováni.

Vypracoval: PhDr. Zdeněk Kudrna, PhD.

Prof. Ing. Michal Mejstřík, CSc.
předseda komise